

Geldermalsen, 28 november 2023

Onderwerp: Dekkingsplan Veiligheidsregio Gelderland Zuid

Beste [REDACTED]

Afgelopen 13 november hebben we mondeling kennisgenomen van het dekkingsplan 2024 van de VRGZ en de gevolgen hiervan voor de post Geldermalsen. We hebben begrepen dat het Dagelijks Bestuur reeds heeft ingestemd met dit dekkingsplan. Inmiddels is ook de onderbouwing van het dekkingsplan met ons gedeeld. We begrijpen dat het ondoenlijk is om alle vrijwilligers vooraf te betrekken bij alle mogelijkheden van het dekkingsplan. Als post Geldermalsen willen we toch graag onze zorgen uiten over de onderzochte mogelijkheden en de keuzes die hierin gemaakt zijn. Wij zien een aantal mogelijkheden die niet in de uitwerking terugkomen en willen hier een verbetervoorstel voor aandragen. Ook maken wij ons zorgen over de toekomst van onze post.

In het dekkingsplan 2024 en het onderbouwingsdocument zoals het nu voor ligt vallen ons een aantal dingen op:

- Er lijkt in het plan vooral gekeken te zijn naar opkomsttijden maar niet naar facilitaire zaken.
- Er lijkt in het plan onvoldoende gebruik gemaakt te worden van posten waar veel vrijwilligers actief zijn.
- Er lijken diverse spreidingsvarianten van bijvoorbeeld een hulpverleningsvoertuig niet onderzocht.
- Sinds de komst van de nieuwe GWT's verbazen wij ons al over de verdeling van dit specialisme. In eerder stadium zou dit verder richting het oosten worden verplaatst, maar om onduidelijke reden is deze toch in Beneden-Leeuwen geplaatst. Met de komst van dit dekkingsplan verbazen wij ons nog meer over de keuzes die voor dit specialisme gemaakt zijn. Er wordt voor alle specialismes een spreiding gemaakt, maar dit zien wij in dit plan niet terug.
- We horen ook dat u de complete waterwinning op een later moment wilt herzien. Toch wordt er nu wel een waterwagen verplaatst en worden mogelijkheden voor het verplaatsen van het GWT onderzocht. De argumenten van nu (niet Wijchen en Beuningen) gaan er straks ook niet voor zorgen dat er wijzigingen plaatsvinden.
- Er wordt gekozen om een HV bij de post Lienden te plaatsen. Er is inmiddels een start gemaakt om tot een aanbesteding te komen van de nieuwe HV's. De verwachting is dat deze groter zal uitpakken dan de huidige HV van Lienden die nu al niet, met uitgeklapte spiegels in de kazerne past. Dat zou kunnen betekenen, dat er een nieuwe kazerne moet worden gebouwd of op zijn minst een grote verbouwing moet plaats vinden. Bij het spreiden van de GWT's wordt huisvesting als een beperkende factor gezien terwijl de beoogde spreiding van de HV's juist leidt tot noodzakelijke verbouw of nieuwbouw van de kazerne van Lienden.

Wij maken ons zorgen over de invloed die dit dekkingsplan heeft op de poststerkte van de grotere posten. Wijchen, Tiel, Geldermalsen en Culemborg, zijn grote brandweer posten die van oudsher regionale taken vervulde en die door de vele werkgelegenheid in de buurt van de kazerne ook overdag voldoende vrijwilligers beschikbaar hebben. Met de gemaakte keuzes betekent dit een overschot van vrijwilligers op de posten. Voor onze post (+/- 30 vrijwilligers) betekent dit dat we zeker 5 tot 10 vrijwilligers te veel hebben. Dezelfde gevolgen zien we ook bij andere posten waar dit dekkingsplan invloed op heeft. In de huidige tijd waarbij landelijk zorgen zijn over het aantal brandweer vrijwilligers verbaast dit ons dat er niet tot nauwelijks rekening wordt gehouden met de personele mogelijkheden die een post heeft.

In Geldermalsen bemannen we op dit moment een Tankautospuiter, een Hulpverleningsvoertuig, een groot watertransport systeem, een meetploeg en een Basis Ontsmetting Eenheid. We merken dat dit met het huidige aantal vrijwilligers goed te bemannen is, mede omdat de meetploeg en de Basis Ontsmetting Eenheid nauwelijks operationeel worden ingezet. We hebben het afgelopen jaar drie nieuwe manschappen aangenomen, waarvan er twee volledig opgeleid waren en één zojuist met de opleiding is gestart. Vanuit de opleiding 2022 hebben we nog één manschap in opleiding die binnenkort klaar zal zijn met zijn opleiding. Gezien de interesse vanuit de bewoners van Geldermalsen en Meteren, op de Opdag in september waar +/- 4500 bezoekers op af kwamen en onze fanatieke jeugdbrandweer verwachten we ook in de toekomst aan voldoende vrijwilligers te kunnen werven. Het is voor ons dan ook niet te begrijpen dat bij het maken van de overwegingen dit niet wordt meegenomen.

Verbeter voorstel:

Zoals aangegeven vinden wij het gek dat een aantal mogelijkheden die naar onze mening, helemaal niet gek zijn, niet zijn overwogen of uitgewerkt door de projectgroep. De mogelijkheden die wij zien hebben we hieronder omschreven.

Groot Water Transport systeem

Verplaats het Groot Water Transport systeem van Beneden Leeuwen naar Wijchen.

Voordeel:

- Betere spreiding over de regio. Geen onnodige overlap rondom de gemeente Tiel en Neder Betuwe. In Tiel en Neder Betuwe kan Geldermalsen ruim binnen 30 minuten aanwezig zijn.
- Voor de gemeente Nijmegen, Berg en Dal en Heumen is dit een substantieel voordeel. Met name in de industrie gebieden en de bosgebieden kan dit echt het verschil maken.

Nadeel

- In de gemeente West Maas en Waal zal het Groot Water Transport systeem minder snel operationeel zijn.

Hulpverleningsvoertuig

1. Verplaats het hulpverleningsvoertuig van Lienden naar Beneden Leeuwen

Voordelen:

- De gemeente West Maas en Waal en Druten hebben met de gevaarlijke Maas en Waalweg een betere dekking.
- Er verandert met deze wijziging nauwelijks iets in de opkomsttijd op de snelweg A15 in de gemeente Neder Betuwe.
- De huidige, maar ook het nog nieuw aan te besteden hulpverleningsvoertuig met kraan, past in de kazerne van de post Beneden Leeuwen.

Nadelen:

- De kernen Maurik, Ingen, Eck en Wiel en Lienden van de gemeente Buren zullen minder snel een hulpverleningsvoertuig operationeel hebben. Hier kan echter gebruik gemaakt worden van interregionaal alarmeren uit de Veiligheidsregio Utrecht.

2. Laat in Geldermalsen een hulpverleningsvoertuig staan en saneer het hulpverleningsvoertuig van Zaltbommel weg in plaats van andersom zoals het in het nieuwe dekkingsplan wordt voorgesteld.

Voordelen:

- Betere opkomsttijd in de gemeente Culemborg, Buren en West Betuwe.
- Betere opkomsttijd van de zuid-baan van de A15 in de gemeente West Betuwe tussen Vuren en knooppunt Deil.
- Betere opkomsttijd op de A2 van Culemborg naar knooppunt Deil.
- Betere opkomsttijd bij een incident op de Betuweroute.
- Betere opkomsttijd bij een incident op het spoor knooppunt Deil / Geldermalsen.
- De opkomsttijd van een hulpverleningsvoertuig is 20 minuten. Door het hulpverleningsvoertuig in Geldermalsen te plaatsen zal dit voertuig alleen in een klein gedeelte van de gemeente Zaltbommel (Poederrijen, Brakel, Aalst en Nederhemert) buiten de 20 minuten aanwezig zijn.
- Door het hulpverleningsvoertuig in Zaltbommel te plaatsen zal in de gemeente Culemborg en een klein gedeelte van de gemeente Buren het hulpverleningsvoertuig niet binnen de 20 minuten operationeel zijn. We missen in dit stuk de afwegingen voor het interregionaal alarmeren van de HV uit Brabant-Noord. Ons inziens is dit een belangrijk deel van de afwegingen waarom een HV in Geldermalsen of Zaltbommel moet staan.
- Kijkend naar het onderbouwingsdocument, kunnen HV's van buurregio's juist aan de zuidkant van de Bommelerwaard én in een groot gedeelte van de gemeente Neder-Betuwe binnen 20 minuten ter plaatse zijn. Er is met de beoogde verdeling dus juist overlap tussen enerzijds Zaltbommel en Vlijmen en anderzijds Lienden en Veenendaal. Sterker nog: de HV van Veenendaal kan binnen 15 minuten in Lienden zijn.
- Geen opleidingskosten voor het bedienen van een kraan. Het huidige hulpverleningsvoertuig van Zaltbommel beschikt niet over een kraan, die van Geldermalsen wel waardoor de vrijwilligers van Zaltbommel opgeleid moeten worden.

Nadelen:

- In de gemeente Zaltbommel en Maasdriel zal minder snel een hulpverleningsvoertuig operationeel zijn. Al zal dit met het plaatsen van een hulpverleningsvoertuig in Beneden-Leeuwen veelal beperkt worden tot een klein stukje van de gemeente Maasdriel en Zaltbommel.
- Slechtere opkomsttijd op de A2 van Den Bosch naar Zaltbommel en vice versa.

Ongevallen met gevaarlijke stoffen

Heroverweeg de positie van de Basis Ontsmetting Eenheid, naar het midden van de regio.

Voordeel:

- Als de Basis Ontsmetting Eenheid wordt ingezet, staat het Groot Water Transport systeem buiten dienst. Door deze elders te plaatsen vergroot dit de operationele inzet.

Het is voor ons niet te begrijpen dat er bij het ene specialisme argumenten worden aangedragen die ervoor zorgen dat iets bij ons wordt weggehaald en dat ditzelfde argument niet wordt gebruikt bij een ander specialisme waardoor de spreiding niet optimaal is. Wij zien dit gebeuren bij de HV. Volgens de projectgroep is er te veel overlap als een HV in Lienden of Geldermalsen wordt geplaatst. Hierdoor wordt de keuze gemaakt om de HV in Zaltbommel te plaatsen. Bij het GWT zit er een veel grotere overlap in de verzorgingsgebieden wanneer we uitgaan van een gewenste opkomsttijd van 30 minuten. De onderbouwing voor de overlap zien we bij dit specialisme helemaal niet terugkomen en dit verbaast ons. Waarom is spreiding bij een HV dan wel zo belangrijk terwijl de grotere risico's rondom Geldermalsen liggen en er voor Zaltbommel gekozen wordt en is dit voor een GWT, dat met name ingezet wordt in buitengebieden en industriegebieden, dan niet van belang? Ons inziens is er geen optimale spreiding als een GWT-post niet ingezet wordt in een gebied waar ze binnen 17 minuten kunnen zijn terwijl er aan de andere kant van de regio een opkomsttijd van meer dan 30 minuten wordt geaccepteerd.

Als post Geldermalsen, vervullen we al jaren een belangrijke rol bij grote of bijzondere incidenten in de veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Dit doen we met veel passie en toewijding. Vanuit deze passie en toewijding schrijven we ook deze brief. We zouden deze rol ook graag in de toekomst vervullen en zouden graag met u in gesprek gaan, om gezamenlijk tot een effectieve inzet van de vrijwilligers van Geldermalsen te komen. Wij vinden het ontzettend jammer dat deze keuzes gemaakt worden, maar zouden het des te jammer vinden als een post, die altijd voldoende mensen kan aantrekken, moet gaan krimpen omdat er geen rekening wordt gehouden met de personele mogelijkheden. We zouden ook graag een rol vervullen in de "pilots vanuit innovatie". We zien uw reactie met vertrouwen tegemoet.

Namens de gehele post Geldermalsen,

De bevelvoerders

We hebben in West Betuwe bestuurders die zeer betrokken zijn bij de brandweer. Daarom delen we deze brief ook met de burgemeester. Vanuit transparantie delen we dit ook met u.